

Examenul de bacalaureat național 2017
Proba E. d)
Psihologie

Varianta 4

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Scriveți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Un bulgăre de zăpadă ținut în palmă are ca efect o senzație:
 - a. propioceptivă
 - b. exteroceptivă
 - c. de echilibru
 - d. indirectă
2. Ana are o imagine clară și precisă a persoanei din fața sa. Acest lucru pune în evidență proprietatea imaginii perceptive de a fi:
 - a. schematică, cuprinde doar însușirile importante
 - b. sensibilă, este indirect proporțională cu acțiunea stimulului
 - c. primară, apare numai în relația directă cu obiectul perceput
 - d. secundară, apare numai pe baza unui proces cognitiv anterior
3. Andrei privește un peisaj și, ulterior, îl desenează fără a-l mai avea în fața ochilor. Procesul psihic cognitiv pus în acțiune este:
 - a. percepția
 - b. senzația
 - c. reprezentarea
 - d. interiorizarea
4. Vlad spune întotdeauna adevărul. Din punct de vedere motivațional, adevărul ca idee-valoră este:
 - a. o trebuință primară
 - b. o convingere
 - c. un motiv
 - d. un interes
5. Mimica pune în evidență o proprietate a proceselor afective. Aceasta este:
 - a. polaritatea
 - b. expresivitatea
 - c. mobilitatea
 - d. intensitatea
6. Orientarea spontană a privirii către sursa unui zgomot foarte puternic este declanșată de mecanismele atenției:
 - a. expectative
 - b. postvoluntare
 - c. voluntare
 - d. involuntare

7. Ioana este recunoscută de colegii săi ca fiind capabilă de a lua decizii pe baza chibzuinței proprii și de a-și asuma conștient faptele sale. Prin urmare, ea este:
- perseverentă
 - promptă
 - independentă
 - nehotărâtă
8. Ca element stabil al conduitei unei persoane, ceea ce o caracterizează și o diferențiază de o altă persoană, personalitatea:
- se formează începând cu vârsta școlărității, sub influența educației formale
 - este nativă, fiind un dat genetic
 - se formează începând de la naștere
 - debutează în adolescență, odată cu începutul procesului de maturizare
9. Structurile motivaționale care desemnează orientarea selectivă și relativ constantă a persoanei spre anumite obiecte, fenomene, evenimente sau domenii de activitate sunt:
- motivele
 - interesele
 - trebuințele
 - concepția despre lume și viață
10. Maria a obținut locul I la concursul de natație organizat de școala sa. Bucuria resimțită de aceasta este considerată:
- emoție
 - viciu
 - dispoziție afectivă
 - pasiune

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. În coloana din stânga sunt enumerate forme ale limbajului, iar în coloana din dreapta sunt numerotate enunțuri adevărate referitoare la acestea. Scrieți pe foaia de examen asocierile corecte dintre fiecare literă din coloana din stânga și cifra corespunzătoare din coloana din dreapta.

a. Limbajul intern	1. la forma schimbului de replici, în care fiecare interlocutor așteaptă ca celălalt să-și încheie mesajul.
b. Dialogul	2. Se adresează celor din jur, fie pe cale orală, fie în scris.
c. Monologul	3. Este o formă de comunicare verbală unidirecțională, dar care valorifică feedback-ul auditorului.
d. Limbajul scris	4. Reprezintă o deprindere intelectuală complexă, care se formează numai printr-un proces organizat de învățare.
	5. Se desfășoară ca vorbire cu sine, fiind un mijloc de elaborare a ideilor, judecăților și raționamentelor sau o modalitate de anticipare și coordonare a acțiunilor voluntare.

12 puncte

B.

Citiți, cu atenție, textul de mai jos:

Uneori, imaginația poate afecta negativ fidelitatea memoriei, mergând de la alterarea calitativă parțială a materialului memorat până la confabulație.

Pornind de la textul dat, răspundeți următoarelor cerințe:

- Menționați două procese psihice la care face referire, în mod explicit, textul. **4 puncte**
- Precizați trei caracteristici ale unuia dintre procesele menționate la punctul 1. **6 puncte**
- Construiți un exemplu prin care să ilustrați unul dintre procedeele imaginației. **4 puncte**
- Argumentați, în aproximativ cinci rânduri, ideea potrivit căreia memoria are un caracter selectiv. **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Citiți, cu atenție, următorul text:

Mircea Vulcănescu era exploziv și scânteietor. Avea o capacitate amețitoare, enciclopedică de a aduce mereu noi argumente,...Cred că dacă s-ar fi însumat toate argumentele aduse de Mircea Vulcănescu în timp de un ceas pentru descifrarea unui cuvânt de manuscris, ne-am fi putut trezi cu treizeci de argumente deosebite, de unghiuri deosebite de abordare a intenției profesorului, și în acest timp prin fața noastră s-ar fi desfășurat ceva ca un curs de gândire universală.

S-ar putea spune despre mecanica gândirii lui Mircea Vulcănescu ceea ce Valéry spusese cândva despre metoda lui Leonardo, și anume că, ajungând dinaintea unei prăpăstii, Leonardo nu se întreba: „Ce-i de făcut?”, ci desena podul care trebuia construit! La fel pentru Mircea Vulcănescu: soluția exista în problemă.

[...]Mircea era de o inteligență sclipitoare, de o cultură vastă, un erudit, cu o memorie remarcabilă, de o agilitate surprinzătoare (a învățat să facă scamatorii ca să-și distreze prietenii și copiii)..., cu toate ferestrele și ușile spiritului și inimii deschise către semenii, cu toate acțiunile conduse cu o profundă siguranță în gândirea neamului său, cu bunăcredință, generozitate, dăruire de sine până la sacrificiul conștient. Mi-a fost dată plăcerea și uimirea de a-l vedea trecând dintr-o lume de preocupări în alta, de la o problemă profesională la alta, dintr-o preocupare științifică la una artistică, de la un etaj spiritual la altul, pentru a se afla la același nivel cu interlocutorul său, peste tot fiind la el acasă, peste tot iradiind cultură, siguranță, o politețe impecabilă și un farmec fascinant.”

(Ștefan J. Fay în *Sokrateion sau mărturie pentru om*, Humanitas, București, 1991)

Pornind de la textul dat, răspundeți următoarelor cerințe:

- A. Menționați, conform teoriei lui C. G. Jung, tipul temperamental al lui Vulcănescu. Precizați, din text, două idei/afirmații prin care să justificați răspunsul dat. **6 puncte**
- B. Considerați că Vulcănescu era un bun orator? Precizați, prin apel la text, un motiv prin care să susțineți răspunsul dat. **4 puncte**
- C. Textul precizează faptul că, pentru Mircea Vulcănescu, *soluția exista în problemă*. Menționați un motiv care susține acest fapt. **6 puncte**
- D. Prezentați, în aproximativ jumătate de pagină, caracterul lui Mircea Vulcănescu, conform teoriei lui G.W. Allport, evidențiind o trăsătură cardinală și două trăsături principale ale caracterului acestuia. **10 puncte**
- E. Formulați un argument prin care să respingeți afirmația potrivit căreia *caracterul este imuabil, neschimbător*. **4 puncte**